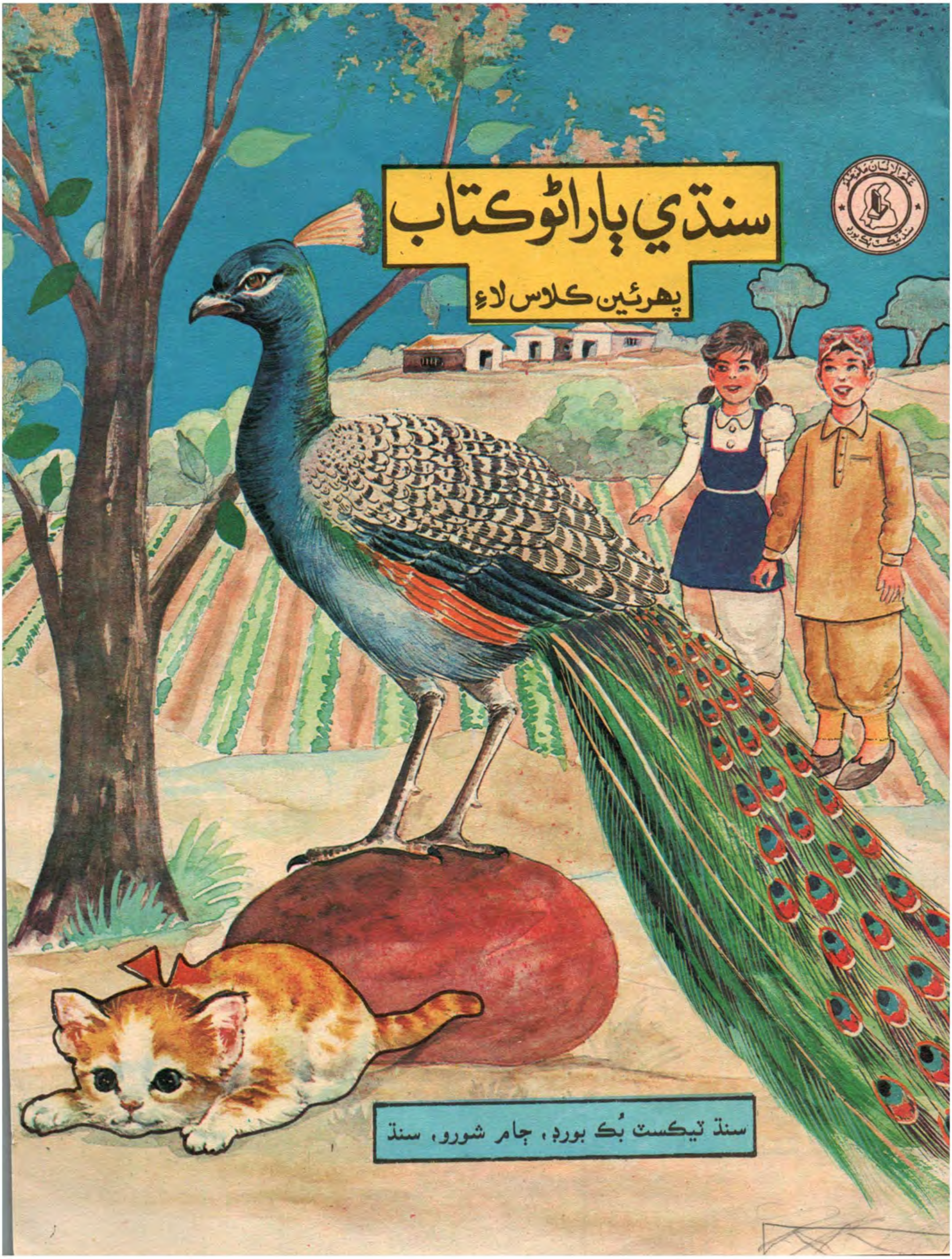

سنڌي ٻاراڻو ڪتاب

پهرئين ڪلاس لاءِ

سنڌ ٽيڪسٽ بُڪ بورڊ، ڄام شورو، سنڌ

سنڌي پارائو ڪتاب

پهرئين ڪلاس لاءِ

هن ڪتاب جا سڀ حق ۽ واسطا،
سنڌ ٽيڪسٽ بُڪ بورڊ، ڄامشورو وٽ محفوظ آهن.

سنڌ ٽيڪسٽ بُڪ بورڊ جو تيار ڪيل ۽ بيورو آف ڪريڪيولم
جي سرڪيولر نمبر BC / Ext / (Cure) / - 1539 / - 75 تاريخ 3-3-1975 موجب
سنڌ صوبي جي اسڪولن لاءِ درسي ڪتاب طور منظور ٿيل.
ڪتابن جي نصاب جي جائزي واري قومي ڪميٽيءَ جو سنڌ اريل.

ليکڪ:

- ڊاڪٽر عبدالڪريم سنديلو
- الهداد ٻوهيو
- اياز قادري
- استاد بخاري
- محمد اسماعيل شيخ
- محمد بچل ميمڻ
- ولي محمد انصاري
- غلام قادر سومرو
- نور محمد ميمڻ
- رشيد احمد ميمڻ

نظرثاني:

- ڊاڪٽر غلام علي الانا
- ڊاڪٽر محمد صالح شاهه
- ڊاڪٽر عبدالڪريم سنديلو
- محمد بچل ميمڻ

سنڌ ٽيڪسٽ بُڪ بورڊ، ڄامشورو، سنڌ.

ڇپيندڙ: عجائب اسٽور (رجسٽرڊ) سکر، سنڌ.

بسم الله الرحمن الرحيم

ا

ب

ٻ

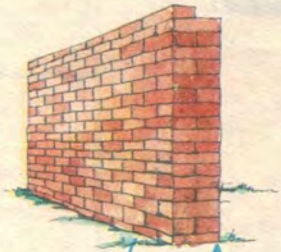

ڀ

ت

ٿ

ٽ

ٺ

ث

پ

ج

ڄ

جھ

ڃ

چ

ڇ

ح

خ

د

ڌ

ڏ

ڊ

ڍ

ذ

ر

ڑ

ز

س
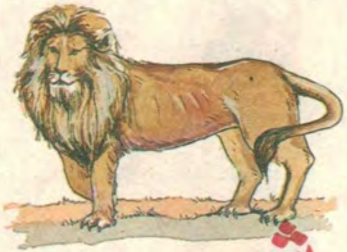
ش

ص

ض

ط

ظ

ع

غ

ف

ڦ

ق

ڪ

ک

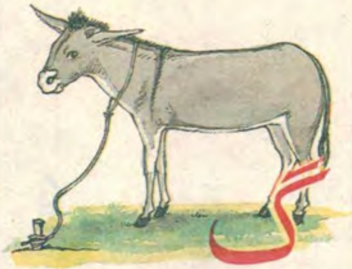

گ

ڳ

گھ

ڱ

ل

م

ن

ڻ

و

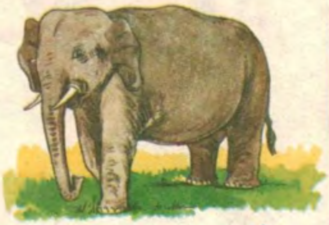

ه

ء

ي

الف - ب

ا ب ٻ ڀ ت ٿ ٽ ٺ ث پ
ج ڄ جھ ڃ چ ڇ ح خ
د ڌ ڏ ذ ڍ ڊ ر ڙ ز
س ش ص ض ط ظ ع غ
ف ڦ ق ڪ ک
گ ڳ گھ ڱ ل م
ن ڻ و ه ء ي.

الف-ب جا آواز

اَ	آ	اِ	اِي	اُ	اُو	اي	اَي	او	اَو
بَ	با	بِ	بِي	بُ	بُو	بي	بَي	بو	بَو
جَ	جا	جِ	جِي	جُ	جُو	جي	جَي	جو	جَو
جهَ	جها	جهِ	جهِي	جهُ	جهُو	جهي	جهَي	جهو	جهَو
دَ	دا	دِ	دِي	دُ	دُو	دي	دَي	دو	دَو
سَ	سا	سِ	سِي	سُ	سُو	سي	سَي	سو	سَو
لَ	لا	لِ	لِي	لُ	لُو	لي	لَي	لو	لَو
مَ	ما	مِ	مِي	مُ	مُو	مي	مَي	مو	مَو
ءَ	ئا	ءِ	ئِي	ءُ	ئُو	ئي	ئَي	ئو	ئَو
يَ	يا	يِ	يِي	يُ	يُو	يي	يَي	يو	يَو

سَبَقُ پَهرِيون

کَٽَ	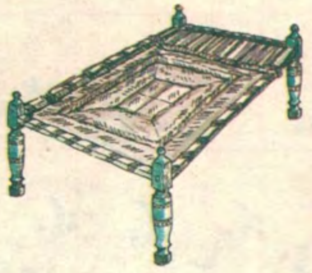	هِيءَ کَٽَ آهي.

کَ ٽَ   ک ٽ

پَڳَ		هِيءَ پَڳَ آهي.

پَ ڳَ   پ ڳ

پَٽَ - ٽَپَ - پَکَ

آنا		هِيَ آنا آهِنِ.
آ نا		ا ن
ڀاوا		هِيَ ڀاوا آهِنِ.

ڀا وا　　　و

ڀَنَ - وَٽَ - نانا - ڳانا

ڇِتِ	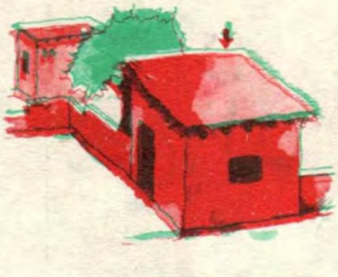	هِيءَ ڇِتِ آهي.

ڇِ تِ   ڇ ت

ٽِڏِ		هِيءَ ٽِڏِ آهي.

ٽِ ڏِ   ڏ

ڇَڏِ - ڇَٽِ - پَٽِ - واٽَ.

سَبَقُ چوٿون

اُٺُ		هِيُ اُٺُ آهي.

اُ ٺُ   ٺ

ٻُڪُ	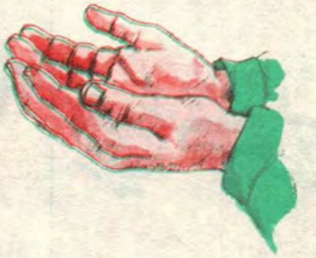	هِيُ ٻُڪُ آهي.

ٻُ ڪُ   ٻ ڪ

اَڪِ - ڪَنُ - ڪاٺُ - پُڇُ.

سَبَقُ پَنجون

ٽوپِي	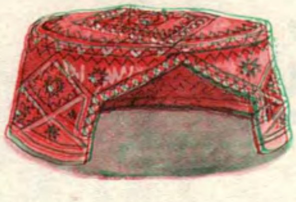	هِيءَ ٽوپِي آهي.

ٽوپِي

ي

ڪوٺِي		هِيءَ ڪوٺِي آهي.

ڪوٺِي

ڪوٺُ - ڳوٺُ - ڇَپِي - پوتِي - ڪوڙِي.

بُوٽَ

هِي بُوٽَ آهِنِ.

بُو ٽَ

ب

صُوفَ

هِي صُوفَ آهِنِ.

صُوفَ

ص ف

صافُ - پُوتِي - تُوتَ - ڪُوڪَ .

سَبَقُ سَتون

پيرَ		هِي پيرَ آهِنِ.

پيـ رَ   ر

ڊيلَ		هِيءَ ڊيلَ آهي.

ڊيـ لَ   ڊ ل

يارَ - وَلِ - لَٽِ - پيرَ.

هَٿَ		هِي هَٿَ آهِن.
	هَ ٿَ	ھ ٿ
پِٽِ	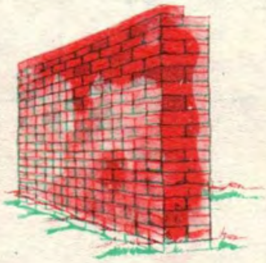	هِيءَ پِٽِ آهي.

پِ ٽِ   پ

هَرَ - هَٿُ - بارُ - پاڳُ - پَلو.

سِيٽِي	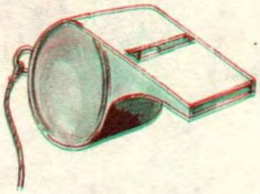	هِيءَ سِيٽِي آهي.
شِيشِي		هِيءَ شِيشِي آهي.

سِيـ ٽِي   س

شِيـ شِي   ش

ڏِسُ - سِکُ - سَرَ- تِيلِي

سَبَقُ ڏهون

بَدَڪَ	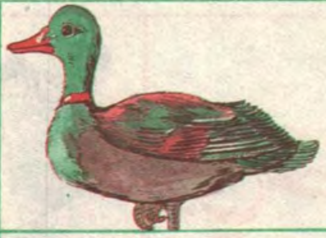	هيءُ بَدَڪَ آهي.
ڍَڪَڻُ		هِيءُ ڍَڪَڻُ آهي.
قَلَمُ	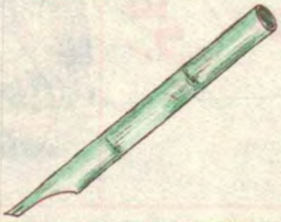	هِيءُ قَلَمُ آهي.

بَ دَ ڪَ
ڍَ ڪَ ڻُ
قَ لَ مُ
باهِ - دَرُ
لَڪُڻُ - بَصَرُ

د
ڍ ڻ
ق م
وَڳو - ڍَڳو
ويهُ

سَبَقُ يارهون

حَجَمَ		هِي حَجَمَ آهِنِ.
خَچَرَ		هِي خَچَرَ آهِنِ.

حَ جَ مَ   ح ج

خَ چَ رَ   خ چ

مَحَلُ - هَيَجَ - چَڪَرَ - پَچَرَ

خَبَرَ - مَچَرُ

سَبَقُ يارهون

گابا		هِي گابا آهِن.
کارا		هِي کارا آهِن.
رازا		هِي رازا آهِن.

گا با گ

کا را

را زا ز

گابا ڪاهِ - کارا رَکُ - رازا ڏِس.

سَبَقُ تيرهون

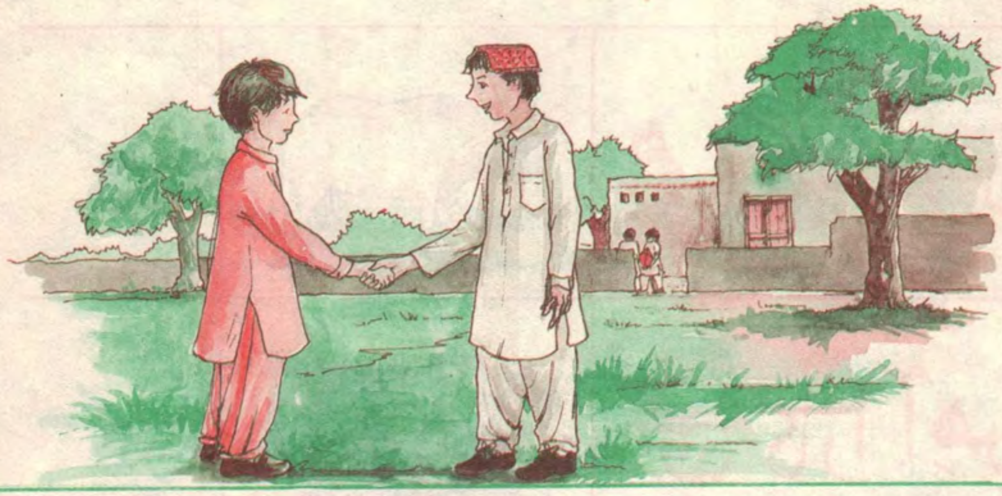

صابُو.
جِيءُ، اَدا.

ادا، اَچُ.
هَتُ ڏي.
هِيءُ قَلَمُ وَٺُ

ء ئـ

سَبَقُ چوڏهون

صابُو، صُوفُ وَٺُ.

آدا، صُوفُ ڏي.

هِي چوڪِرا آهِنِ.

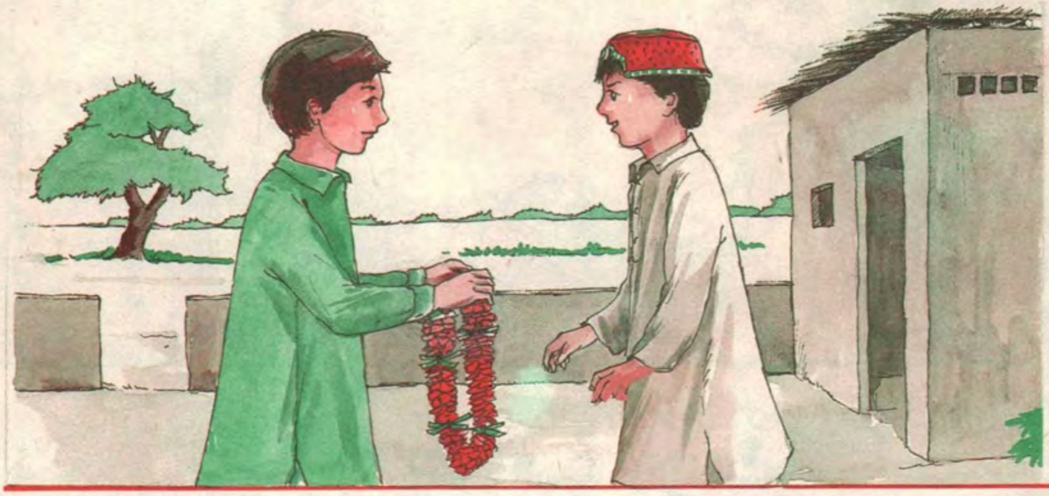

صابُوءَ هارَ ڏِنا.

ڏِني هارَ پاتا.

کَٽ

هِيءَ کَٽ ڏِسُ .

کَٽ تي ويهُ .

اَدا ، هائو.

سَبَقُ سَترهون

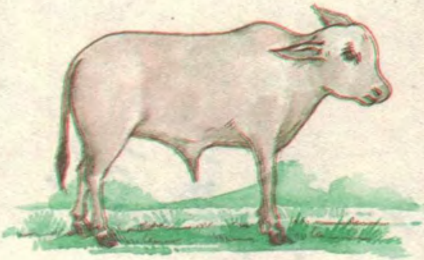

گابو

هِيءُ گابو آهي .

هِيءُ مَتارو گابو آهي .

گهوڙو

گهو ڙو گهه ڙ

هِيءُ گهوڙو آهي.

گهوڙو ڊوڙي ٿو.

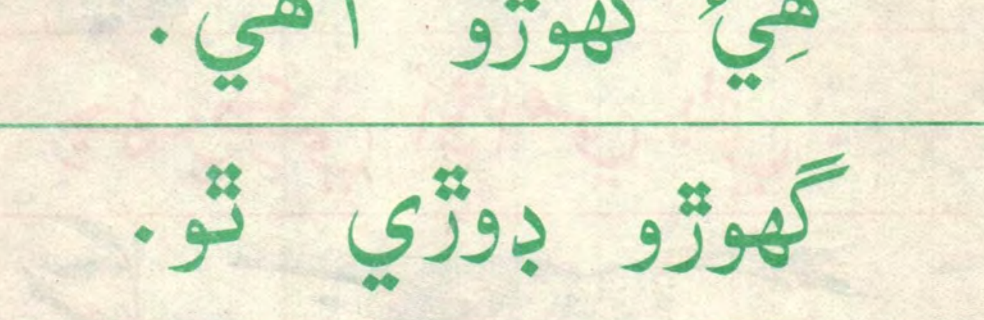

سَبَقُ اوڻيهون

جهِرڪي

جهِرڪي ويٺي آهي .

جهِرڪي اُڏامي ٿي .

جهِرڪي　　جه

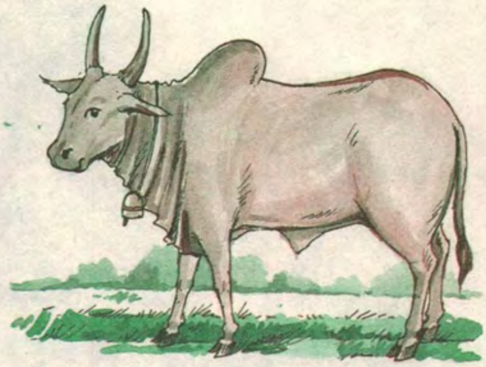

ڏَگو

ڏِنا، ڏَگو ڪاھِ.

ھِيءُ ڏَگو پَلو آھي.

صابُو، ڏَگي کي گاھُ ڏئي.

وَڻُ ڏَڻُ

ڏَ ڻُ ڏ

صابُو، وَڻُ نه وَڍِ.

ڏِنا، ڏَڻُ ڪاهِ.

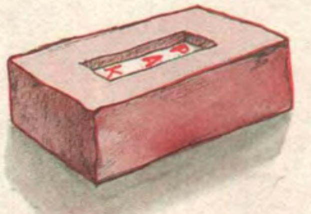

سِرَ

سِــ رَ   س

صابُو سِرَ رَکي ٿو .

صابُو سُٺو چوڪَرُ آهي.

واپارِي بيرَ توري ٿو .

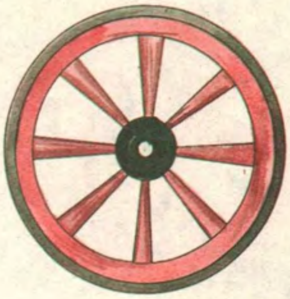

ڦِيٿو

ڦِ ٿو ڦ

هِيءُ ڦِيٿو آهي.
ڦَڻِي وَٺُ.

ڦَڻِي ڏي.

سِڱَ

سِ ڱَ ڱَ

ڍَڳي جا سِڱَ.

آڱُرِ

پارَ جي آڱُرِ.
هِيءَ آڱُرِ آهي.

صابُڻُ هَڻُ.
لِڱَ اُگهه.

ڄَڃَ

ڃَـ ـڃَـ ـڃ ڃ

ڄَڃَ ڏِسُ.

اُڃَ لَڳِي آھي.

ھوُ ڊوڙي ٿو.

پُڃَ تَہ سَھِي.

طوطو

طوطو ط

طوطو ٽارِيءَ تي ويٺو آهي.
طوطو ٻولي ٿو.
طوطا، ميوو کاءُ.

	جُتِي
	جَهازُ
	جُتِي پاءِ .

پَيسا ڏي . ٽِڪيٽ وَٺُ .

ويهُ ، سَفَرَ ڪَرِ .

ڏِسُ ، جَهازُ اُڏامي ٿو .

ظالِمُ

ظ ا لِ مُ ظ

طوطي کي نَہ مارِ .
طوطي جو پَرُ نَہ پٽِ .
ظُلمُ نَہ ڪَرِ .

عَينَڪَ

عَيِ نَ ڪَ ع

پُٽَ ، عَينَڪَ ڪَڍِي ڏي .
ها بابا ، عَينَڪَ وَٺُ .
اَڄُ عِيدَ آهي .

سَبَقُ ٽيھون

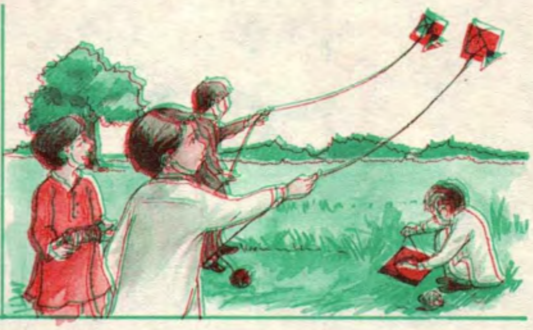

لَغَڙَ

لَ غَ ڙَ غ

لَغَڙَ اُڏايو.

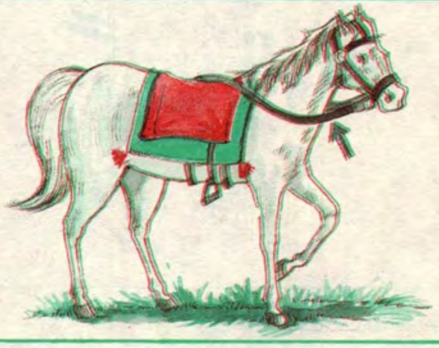

لَغامُ

گھوڙي کي لَغامُ ڏي.
باغَ جا گُلَ نَہ پَٽِ.
باغَ جا ميوا کاءُ.

خَچَرُ

گَڏَهُ

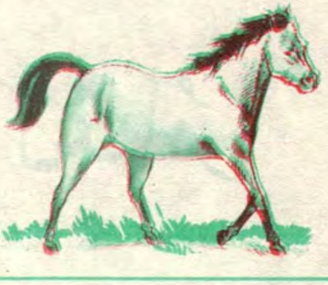

گهوڙو

گَڏَهُ خَچَرَ جيڏو نہ آهي.
گَڏَهُ گهوڙي جِهڙو نہ آهي.

ثَمَرُ

ثَ مَ رُ

ث

ميوو مِٺو آهي.
ميوي کي ثَمَرُ چئبو آهي.
وَڻَ جو ثَمَرُ مِٺو آهي.
پاڻِي ڏي ، ثَوابُ کَٽُ!

حَوضُ

حَوضُ ض

حَوضُ پَرِ، ٿَه ڍَڳا
پاڻِي پِيئَنِ.

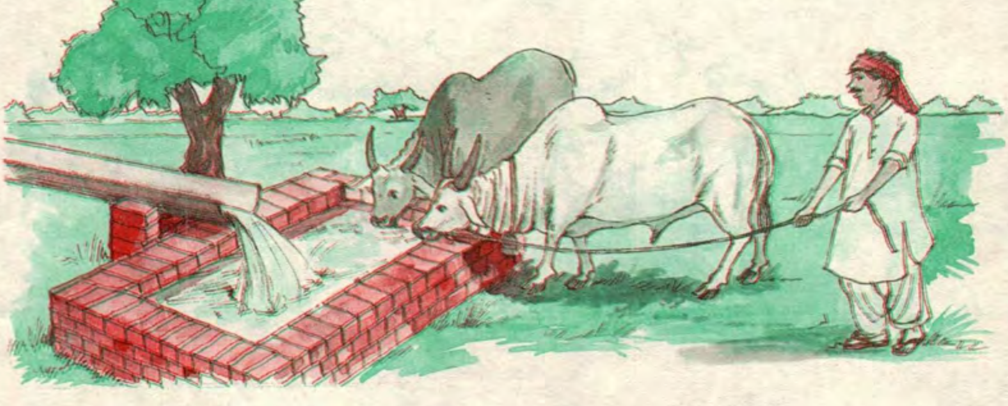

سَبَقُ چوٹِیھون

داکَ

دوڑُ

دا کَ — دو ڑُ

یارَ دُکَن تا .

دوڑِي آچُ .

داکَ کاءُ .

سَبَقُ پَنجِنيهون

اَڌُ پَنُ	
سَڄو پَنُ	
پَنَ جو ذَرو	
ذ رو	ذ

مائو مِٺو آهي.

مائي ذَرو وَٽُ.

ما ئو ما ئي ء ئ

اَنبُ	
شِينهُن	
نانگُ	
مينهِن	

اَن بُ — شِين هُن

نا نگُ — مين هِن

اَنبُ کاءُ.

شِينهُن ڏِسُ.

نَانگُ مارِ.

مينهِن جو کِيرُ پِيءُ.

سَبَقُ سَتِٽيهون

هيءُ ڪُلهو آهي .

مَلَهَ وِڙهُ .

سَنهي ڇوڪِري .

سَويرَ سُمهُ .

پوڙهو ماڻهو .

ڪُ لهو - مَ لَهَ - وِ ڙهُ   لهه - ڙهه - نهه

سَ نِهي - سُ مُهه - ماڻهو   مهه - ڻهه

سَبَقُ پَڙهُ . گهوڙي چَڙهُ .

آدو ڪالهَ آيو . سَنها اَکَرَ لِکُ .

سَويرَ سُمهُ ، سَويرَ اُٿُ .

سَبَقُ اَٺٽيهون

گِلاسَ ۾ پاڻِي آهي.

مَٿي تي ٽوپِي آهي.

پِڃرو ءِ پَکِي ڏِسُ.

پِڃري ۾ پَکِي آهي.

يارُ پِٽ تي آهي.

۾ - تي - ءِ

سَبَقُ اوڻيتاليهون

هِيءُ اَنبُ مُنهِنجو آهي.

هِيءُ ڪيلو تُنهِنجو آهي.

صُوفَ مُنهِنجا آهِنِ.

ڏاڙهون تُنهِنجا آهِنِ.

اَنبِڙيُون مُنهِنجُون آهِنِ.

ڦَرِيُون تُنهِنجُون آهِنِ.

تُون مُنهِنجو پاءُ.

مان تُنهِنجي ڀيڻُ.

مُنہ - تُنہ - هِنہ

ڙهُون-يُون - ڙِيُون

سَبَقُ چاليهون

اَدا آءُ.

پَلِي آءُ.

جِيءُ آءُ.

مانِي کاءُ.

پاٽِي پِيءُ.

سَدا جِيءُ.

استادن لاءِ هدايتون

١- ٻوليءَ ۾ ننڍي ۾ ننڍو مڪمل جزو جملو آهي. پر ٻار ٻولي آوازن ذريعي سکن ٿا، ان ڪري هي ٻاراڻو ڪتاب اکرن ۽ آوازن واري طريقي تي رٿيو ويو آهي. البت هن ڪتاب جي پڙهڻ ۽ لکڻ جو سڌو رستو، جملن سان شروع ڪيو ويو آهي. ڪتاب جي منڍ ۾ جيڪا الف-ب جي رنگين تختي ڏنل آهي، ان جي مشاهدي بعد الف-ب ۽ آوازن جي پڙهڻ شاگردن کي ڪتاب جي شروع ڪرڻ کان اڳ ۾ سيکارڻي آهي.

٢- اسان جي اسڪولن ۾ پڻ استاد شاگردن کي اکرن واري طريقي سان پڙهائين ٿا.

٣- اوائلي سبقن ۾ خاص طرح، جملن جي امدادي لفظن (هيءُ، آهي ۽ آهن وغيره) جي لکڻ تي ٻنهه نه ۽ سڃاڻڻ تي بلڪل ٿورو زور ڏيڻو آهي. اهي لفظ بار بار ٻڌڻ ۽ ڏسڻ سان اڳتي هلي، ٻار ازخود سکي ويندا. بنيادي لفظ ۽ ان جي آوازن جي پڙهڻ ۽ لکڻ تي ئي خاص زور ڏيڻو آهي.

٤- جيئن ته هي ڪتاب بنيادي اهميت رکي ٿو، ان ڪري ان جي ڪامياب پڙهائيءَ تي، اُستاد جيترو هوش ۽ جيتري محنت صرف ڪندو، اوترو ان مان ڪيس ۽ ٻارن کي فائدو حاصل ٿيندو.

Printed by Yaqeen Art Press

هي ڪتاب جا سڀ حق ۽ واسطا،
سنڌ ٽيڪسٽ بُڪ بورڊ، ڄام شورو وٽ محفوظ آهن.
سنڌ ٽيڪسٽ بُڪ بورڊ، جو تيار ڪيل ۽ بيورو آف ڪريڪيولم.
جي نمبر 75-/1539 -/(Ext/(Cure / BC تاريخ 3-3-1975
موجب سنڌ صوبي جي اسڪولن لاءِ درسي ڪتاب طور منظور ٿيل.
قومي ترانو
پاڪ سرزمين شاد باد ڪشورِ حسين شاد باد
تونشانِ عزمِ عالي شان ارضِ پاڪستان
مرڪزِ يقين شاد باد
پاڪ سرزمين ڪا نظام قوتِ اخوتِ عوام
قوم، ملڪ، سلطنت پائنده تابنده باد
شاد باد منزلِ مراد
پرچمِ ستاره و هلال رهبرِ ترقي و ڪمال
ترجمانِ ماضي شانِ حال جانِ استقبال
سايهٔ خدائي ذوالجلال
سيريل نمبر: 57885
ڪوڊ نمبر: 37
ڇپجڻ جو سال 1999
ڇپجڻ جو مهينو اپريل
ايڊيشن پهريون
ڳاڻيٽو 200000
قيمت: 10.60

پڙهندڙ نَسُل . پ نَ

The Reading Generation

1960 جي ڏهاڪي ۾ عبدالله حسين ” اُداس نسلين“ نالي ڪتاب لکيو. 70 واري ڏهاڪي ۾ وري ماڻڪ ”لُڙهندَڙ نَسُل“ نالي ڪتاب لکي پنهنجي دورَ جي عڪاسي ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي. امداد حُسينيءَ وري 70 واري ڏهاڪي ۾ ئي لکيو:

انڌي ماءُ ڄڻيندي آهي اونڌا سونڌا ٻارَ
ايندڙ نسل سَمورو هوندو گونگا ٻوڙا ٻارَ

هر دور جي نوجوانن کي اُداس، لُڙهندَڙ، ڪَڙهندڙ، ڪُڙهندڙ، ٻَرندڙ، ڇُرندڙ، ڪِرَندڙ، اوسيئڙو ڪَندَڙُ، ياڙي، ڪاٺُو، ياڄوڪَڙُ، ڪاوڙيل ۽ وِڙهندڙ نسلن سان منسوب ڪري سَگهجي ٿو، پَر اسان اِنهن سڀني وِچان ”پڙهندڙ“ نسل جا ڳولائو آهيون. ڪتابن کي ڪاڳر تان ڪٽي ڪمپيوُٽر جي دنيا ۾ آڻڻ، ٻين لفظن ۾ برقي ڪتاب يعنىٰ e-books ناهي ورهائڻ جي وسيلي پڙهندڙ نسل کي وَڏڻ، ويجهَڻ ۽ هِڪَ ٻِئي کي ڳولي سَهڪارِي تحريڪ جي رستي تي آڻِڻَ جي آسَ رکون ٿا.

پَڙهندڙ نَسل (پَ نَ) ڪا بہ تنظيمَ ناهي. اُنَ جو ڪو بہ صدر، عُهديدار يا پايو وِجهندڙ نہ آهي. جيڪڏهن ڪو بہ شخص اهڙي دعوىٰ ڪري ٿو تہ پَڪَ ڄاڻو تہ اُهو ڪُوڙو آهي. نہ ئي وري پَ نَ جي نالي ڪي پئسا گَڏ ڪيا ويندا. جيڪڏهن ڪو اهڙي ڪوشش ڪري ٿو تہ پَڪَ ڄاڻو تہ اُهو بہ ڪُوڙو آهي.

جَهڙيءَ طَرَح وڻن جا پَنَ ساوا، ڳاڙها، نيرا، پيلا يا ناسي هوندا آهن اَهڙيءَ طرح پَڙهندڙ نَسُل وارا پَ نَ بہ مختَلِف آهن ۽ هوندا. اُهي ساڳِئي ئي وقت اُداس ۽ پڙهندڙ، ٻَرندڙ ۽ پڙهندڙ، سُست ۽ پڙهندڙ يا وِڙهندڙ ۽ پڙهندڙ بہ ٿي سگهن ٿا. ٻين لفظن ۾ پَ نَ ڪا خُصوصي ۽ تالي لڳل ڪِلَب Exclusive Club نہ آهي.

ڪوشش اها هوندي تہ پَ نَ جا سڀ ڪَم ڪار سَهڪاري ۽ رَضاڪار بنيادن تي ٿين، پر ممڪن آهي تہ ڪي ڪم اُجرتي بنيادن تي بہ ٿِين. اهڙي حالت ۾ پَ نَ پاڻ هِڪَٻِئي جي مدد ڪَرڻ جي اُصولَ هيٺ ڏي وَٺُ ڪندا ۽ غيرتجارتي non-commercial رهندا. پَ نَ پاران ڪتابن کي ڊِجيٽائِيز digitize ڪرڻ جي عَملَ مان ڪو بہ مالي فائدو يا نفعو حاصل ڪرڻ جي ڪوشش نہ ڪئي ويندي.

ڪتابن کي ڊِجيٽائِيز ڪرڻ کان پو ٻيو اهم مرحلو وِرهائڻ distribution جو ٿيندو. اِهو ڪم ڪرڻ وارن مان جيڪڏهن ڪو پيسا ڪمائي سگهي ٿو تہ ڀلي ڪمائي، رُڳو پَ نَ سان اُن جو ڪو بہ لاڳاپو نہ هوندو.

پَ نَ کي ڪُليل اڪرن ۾ صلاح ڏجي ٿي تہ هو وَسَ پٽاندڙ وڏِ ڪان وَڏِ ڪتاب خريد ڪَري ڪتابن جي ليکڪَن، ڇپائيندڙن ۽ ڇاپيندڙن کي هِمٿائِن. پر ساڳِئي وقت عِلم حاصل ڪرڻ ۽ ڄاڻ کي ڦهلائڻ جي ڪوشش دوران ڪَنهن بہ رُڪاوٽَ کي نہ مڃن.

شيخ اَيازَ علمَ، ڄاڻَ، سمجهہَ ۽ ڏاهپَ کي گيتَ، بيتَ، سِٽَ، پُڪارَ سان تَشبيهہ ڏيندي انهن سيني کي بَمن، گولين ۽ بارودَ جي مدِ مقابل بيهاريو آهي. اياز چوي ٿو تہ:

گيتَ بہِ ڄڻ گوريلا آهن، جي ويريءَ تي وار ڪَرن ٿا.
... ...
ڄئن ڄئن ڄاڙ وڌي ٿي ڄَڳَ ۾، هو ٻوليءَ جي آڙ ڇُپن ٿا؛
ريتيءَ تي راتاها ڪن ٿا، موتي مَنجهہِ پهاڙ ڇُپن ٿا؛
... ...
ڪالهہَ هُيا جي سُرخ گُلن جيئن، اڄڪلهہ نيلا پيلا آهن؛
گيتَ بہِ ڄڻ گوريلا آهن........
... ...

هي بيتُ اَٿي، هي بَم- گولو،
جيڪي بہ ڪٽين، جيڪي بہ ڪٽين!
مون لاءِ ٻنهي ۾ فَرَقُ نہ آ، هي بيتُ بہ بَمَ جو ساٿي آ،
جنهن رِڻَ ۾ رات ڪَيا راڙا، تنهن هَڏَ ۽ چَمَ جو ساٿي آ ـ

اِن حسابَ سان اٽڃاٽائي کي پاڻَ تي اِهو سوچي مَڙهڻ تہ ”هاٽي ويڙهہ ۽ عمل جو دور آهي، اُن ڪري پڙهڻ تي وقت نہ وڃايو“ ناداني‌ءَ جي نشاني آهي.

پَنَن جو پڙهڻ عام ڪِتابي ڪيڙن وانگر رُڳو نِصابي ڪتابن تائين محدود نہ هوندو. رڳو نصابي ڪتابن ۾ پاڻ کي قيد ڪري ڇڏڻ سان سماج ۽ سماجي حالتن تان نظر ڪڄي ويندي ۽ نتيجي طور سماجي ۽ حڪومتي پاليسيون policies اٽڃاٽن ۽ نادانن جي هٿن ۾ رهنديون. پَنَ نِصابي ڪتابن سان گڏوگڏ ادبي، تاريخي، سياسي، سماجي، اقتصادي، سائنسي ۽ ٻين ڪتابن کي پڙهي سماجي حالتن کي بهتر بنائڻ جي ڪوشش ڪندا.

پَڙهندڙ نَسُل جا پَنَ سيني کي ڇو، ڇالاءِ ۽ ڪيئن جهڙن سوالن کي هر بَيانَ تي لاڳو ڪرڻ جي ڪوٺَ ڏين ٿا ۽ انهن تي ويچار ڪرڻ سان گڏ جوابَ ڳولڻ کي نہ رڳو پنهنجو حق، پر فرض ۽ اٽٽر گهرج necessity unavoidable سمجهندي ڪتابن کي پاڻ پڙهڻ ۽ وڌ کان وڌ ماڻهن تائين پهچائڻ جي ڪوشش جديد ترين طريقن وسيلي ڪرڻ جو ويچار رکن ٿا.

توهان بہ پڙهڻَ، پڙهائڻ ۽ ڦهلائڻ جي اِن سهڪاري تحريڪ ۾ شامل ٿي سگهو ٿا، بَس پنهنجي اوسي پاسي ۾ ڏِسو، هر قسم جا ڳاڙها توڙي نيرا، ساوا توڙي پيلا پن ضرور نظر اچي ويندا.

وڻ وڻ کي مون ياڪِي پائي چيو تہ ”منهنجا ياءُ
پهتو منهنجي من ۾ تنهنجي پَنَ پَنَ جو پڙلاءُ“.
ـ اياز (ڪلهي پاتم ڪينرو)